

SZÉP ASSZONYOK EGY GAZDAG HÁZBAN

Kazimir Károly nem adja föl szenvedélyét és hitét. A szenvedélyt, amellyel gondolatban esztendőről esztendőre a világ más tájára zárandokol el, hogy megismerje, megismertesse annak kultúráját, drámai hagyományait. És a hitet, amellyel még mindig sok év tapasztalata után is bízunk a nagyepikában. Pontosan szólva, a regények színpadi adaptációjában. Tisztelnünk kell macacsságát, amelyből évtizedek után is minden esetben az újat, a mást akarás buzgalma árad. Tisztelnünk kell a magabiztos tanító, ismeretterjesztő, népművelő szándékot. Még akkor is, ha ezúttal újra

épp saját ellenségeinek alakját tükröztette a mélyen társadalmi és még mélyebben erotikus történetben. Kazimir Károly e ketős vonzásban vélte fölfedezni a drámai esélyt. De a történet túlságosan is sokszálú és még inkább *leíró jellegű* ahhoz, hogy a mégoly izgalmas szerelmi kalandokból és egymás gyilkolásokból igazi drámai feszültség keletkezhetett volna.

Vu Ta felesége, Aranylótusz a történet hősnője. A gazdag kéjenc Hszi-men Csing ötödik felesége lesz, miután megmérgezi férjét, a gyöngé és férfiatlan lepényárust. Am az új férj

A történet a kék, a vágy mindent romlásba döntő históriája, egy erkölcstelen, züllött, rothadó társadalom rajza. Alakjai ha nem is pontosan körvonalazottak, de személyiségükben különválaszthatók. Az egyértelműen főszereplővé emelkedő Aranylótusznak azonban van egy nagyon lényeges, mindent magyarázó, és ezért őt mindenkitől megkülönböztető vonása. *Aranylótusz teljes életre vágyik.* A szerelemben is a teljességet keresi. Nem tud, nem akar osztozni. Ezért képes minden bűnre: a férjgyilkolásra, a gyerek elemészítésére, a fölfokozott vágyban szerelme elpusztít

Vízvári László finoman kidolgozott árnytechnikája az erotikus jelenetek ábrázolására, igencsak *európaián kínai.* De nem is lenne ez baj, hiszen a Körszínházban ülünk, ha igazán következetes és jó színvonalú lenne a játék. A hangsúly most a játékon van. A játékon, amelyet minduntalan megakasztanak a narratív részek. Valószínű, hogy részben a mese gyorsítására, részben a kínai színházi hagyományok föllevenítésére kellett a leíró-mesélő betétek. De a *színészi teljesítményt gátolja, hatástalanítja*, ha valamit *hol el kell játszani, hol meg kell hallgatni*, amint elmesélik. Nem szerencsés a zenei válogatás sem (összeállította Prokopius Imre), különösen a dalbetétek (Mikó István munkája) közhelyangulata.

Jeles színészi teljesítmény Bitskey Tibor élvezte, gyönyörhahász Hszi-men Csingje. Ugyanez nem mondható el az asszonyokról. *Szerencsi Éva Aranylótuszként a gonoszság mintaképe. Mit sem mutat meg az asszony igazi vágyaiból, természetes teljességényéből. Hangosabb szavai, magasabb hangjai értelmetlenek. Drahotia Andrea Holdasszonyként mézesmázasan nyafog. Gór-Nagy Mária groteszken bájos az örökké durcás és sértett Nebáncsvirág, és magával ragadó saját testvére, a kurtizán szerepében. Polónyi Gyöngyi szép Fehérvállúként, Kishonti Ildikó a riasztó örülesi jelenetig fenséges. Kovács István harcos tigrisölő. S mert a kínai színház gyakorta fölcsereéli a nemeket, a Körszínház előadása ezzel sem marad adósunk: Várhegyi Teréz ügyesen formázza Vu Tát, a lepényárust, és Konrád Antal groteszken a kerítőnőt.*

Kazimir Károly imponáló magabiztossággal és szenvedélyes fanatizmussal ostromolja a világirodalom nagyepikájának mesés, ám *bevehetetlen várait.* Aki kedveli a meglevenedett képeskönyvet, most is örömet lelheti a Körszínház előadásán. De ne azt képzelje, hogy megismerte a kínai regény teljességét, vagy a kínai színházat.

Róna Katalin

Hszi-men Csing (Bitskey Tibor) az asszonyok karában

kiderül: *színház helyett meglevenedett képeskönyvet varázsol elénk.* Szép, díszes illusztrációi, hűen tisztükhöz, egy regényóriás *felszínét* mutatják meg.

A klasszikus kínai irodalom tizenhatodik századi szülötte a Csin Ping Mej, amely magyar fordításban a Szép asszonyok egy gazdag házban elnevezést kapta. Ismeretlen írója a Szung-dinasztia utolsó császárának, Huj-cungnak a korába, a tizenkettedik század első negyedébe helyezi történetét. Am a szakértők, irodalmárok és történészek pontosan fölfedezni vélik a históriában a tizenhatodik századi Kína közállapotait, erkölcsét, életvitelét. Tehát a szerző minden valószínűség szerint saját korát, saját világát, tán

nem nyugszik, vére új asszonyokhoz hajszolja, új romlásba, új korrupszókhoz vezet. S amikor hatodik feleségként a házba hozza Porcelánt, aki még ráadásul fiút is szül, Aranylótusz újabb gyilkosságra kész. A féltékenység és a szerelem hajtja, amikor macskájával halálra maratja a gyermeket. A közben hivatali hatalmat kapott gazdag úr lassan belefárad az élvezetekbe, ám egy remetétől csodálatos pirulákat kap, amely férfiaságát újra fölizzítja. Aranylótusz telhetetlenségéért, az utolsó kéjes gyönyörért Hszi-men Csing életével fizet. S persze beteljesedik a végzet is. A tigrisölő bosszút áll Aranylótuszon megölt testvéreért, a lepényárusért.

tására. S ezért letlégyen bármennyire is gonosz és velejéig romlott asszony, *számíthatna a gyűlölet mélyén megértésre és szánalomra.* A Körszínház előadása csak az irgalmatlan ellenszenvet mutatja. Ezért *nincs téje* a történetnek.

Kár lenne számonkérni a Körszínház előadásán az igazi kínai színjátszást. Nemcsak azért, mert az európai színházkultúrához képest már ez a felszínén, bizonyos gesztusaiban, mímelt mozgásaiban, dekorativitásában megmutatózó kínaiság is eredetinek tűnik. Hisz nincs összehasonlítható alapunk. Csak sejtethető, no meg a filmművészetből tudható, hogy ez a látványelmény: *Szinte Gábor* pompázatos díszlete, *Márk Tivadar* tarka jelmezei,